

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 84 ust. 1, ust. 9 i ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, stwierdził, że M. S. pobrał nienależnie świadczenia za okres od 1 kwietnia 2015 r. do 29 lutego 2016 r. w łącznej kwocie 9 439,43 zł., z uwagi na osiąganie przychodu przy pobieraniu świadczeń w zbiegu. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał M. S. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 kwietnia 2015 r. do 29 lutego 2016 r. w kwocie 9 439,43 zł i odsetek za okres od 28 kwietnia 2015 r. do 30 sierpnia 2016 r. tj. do dnia wydania decyzji w kwocie 641,76 zł.

/decyzja k.117/118 plik III akt ZUS/

W dniu 15 września 2016 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie M. S. od powyższej decyzji. Odwołujący wskazał, że od dnia 1 kwietnia 2014 r. pobiera emeryturę (wcześniej pobierał rentę wypadkową), a w okresie od 1 marca 2015 r. do 31 stycznia 2016 r. pracował we (...) gdzie jego miesięczne wynagrodzenie wynosiło 600,00 zł miesięcznie. M. S. podkreślił, że pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie poinformowali go (pomimo kierowania pytań do pracowników organu rentowego) o braku możliwości zarobkowania w przypadku pobierania dwóch świadczeń.

/odwołanie - k. 2-3/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 28 września 2016 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że odwołujący posiada ustalone od dnia 20 czerwca 2003 r. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, a od dnia 13 marca 2014 r. przyznano mu prawo do emerytury (wypłatę podjęto od 1 kwietnia 2014 r., gdyż zatrudnienie wnioskodawcy ustało w dniu 31 marca 2014 r.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacał odwołującemu emeryturę powiększoną o połowę renty. Organ rentowy zaznaczył, że wnioskodawca jako osoba pobierająca dwa świadczenia w zbiegu był pouczony (decyzja z dnia 26 marca 2014 r.), że w przypadku osiągnięcia przychodu (bez względu na jego wysokość) przysługuje mu jedno świadczenie tj. wybrane lub wyższe. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że to na ubezpieczonym ciąży obowiązek poinformowania organu rentowego o podjęciu zatrudnienia.

/odpowiedź na odwołanie - k.5-5 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. S. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z **dnia 30 czerwca 2003 r.** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał M. S. od dnia 20 czerwca 2003 r. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

/decyzja k.14 plik I akt ZUS/

W trakcie pobierania ww. świadczenia M. S. składał w organie rentowym zaświadczenia o osiąganych przychodach z tytułu zatrudnienia.

/zaświadczenie k.367 – 376 plik I akt ZUS/

Decyzją **zaliczkową z dnia 26 marca 2014 r.** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał M. S., (po rozpoznaniu złożonego przez niego wniosku z dnia 3 marca 2014 r.), **prawo do emerytury** od dnia 13 marca 2014

r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. W treści decyzji wskazano, że wypłata emerytury **uległa zawieszeniu**, z uwagi na kontynuowanie przez wnioskodawcę zatrudnienia.

/decyzja k.37- 40 odwrót plik III akt ZUS/

Świadczony przez M. S. stosunek pracy **ustal w dniu 31 marca 2014 r.**

/świadczenie pracy k.55 plik III akt ZUS/

Decyzją z **dnia 25 kwietnia 2014 r.** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił i podjął wypłatę powyższego świadczenia na rzecz M. S. od 1 kwietnia 2014 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek (w związku z ustaniem stosunku pracy).

/decyzja k.63-65 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył M. S. rentę. W treści decyzji wskazano, że renta ulega zmniejszeniu o połowę. Niniejszą decyzją, wypłacając wnioskodawcy wyrównanie świadczenia emerytalnego i rentowego, organ rentowy dokonał potrącenia, przysługującej M. S., renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem, która przysługiwała mu za kwiecień 2014 r.

/decyzja k.71-73 plik III akt ZUS/

Decyzja z **dnia 26 marca 2014 r.** (jak również kolejne decyzje wydawane przez organ rentowy w stosunku do M. S.) **zawierała pouczenie, które w części VI punkcie 3 wskazywało**, że w przypadku osiągnięcia przez świadczeniobiorcę przychodu wymienionego w części VII (**bez względu na jego wysokość**) przysługuje jedno wybrane świadczenie. W część IX pouczenia wskazano zaś, że na emerycie osiągniętym przychód, spoczywa obowiązek poinformowania o tym fakcie organu rentowego.

/decyzja k.37- 40 odwrót plik III akt ZUS, decyzja k.63-65 plik III akt ZUS, decyzja k.71-73 plik III akt ZUS/

W okresie od 1 marca 2015 r. do 31 stycznia 2016 r. M. S. świadczył na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej (...) pracę w oparciu o umowę zlecenia i osiągał z tego tytułu przychód.

/zaświadczenie k.91/92 oraz zaświadczenie k.105/106 plik III akt ZUS/

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy M. S. uzyskał w 2003 roku, a od 2007 r. do 31 marca 2014 r. świadczył stosunek pracy. Po uzyskaniu prawa do emerytury wnioskodawca podjął ponowną aktywność zawodową od 1 marca 2015 r. (na podstawie umowy zlecenia) we Wspólnocie Mieszkaniowej (...). M. S. zeznał, że nie otrzymywał w 2014 r. decyzji organu rentowego (za wyjątkiem decyzji o nieuwzględnieniu mu lat pracy).

/zeznania wnioskodawcy min.00:22:19 – 00:23:28 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:05:12 – 00:21:29 protokołu rozprawy z dnia 21 grudnia 2016 r., płyta CD k.17/

Organ rentowy przelewał na konto wnioskodawcy świadczenia zgodnie z wydanymi decyzjami.

/wyciąg z rachunku bankowego k.13 – 13 odwrót/

Wszystkie ww. decyzje były wysyłane wnioskodawcy pod ten sam adres zamieszkania.

/decyzja k.14 plik I akt ZUS, decyzja k.37- 40 odwrót plik III akt ZUS, decyzja k.63-65 plik III akt ZUS, decyzja k.71-73 plik III akt ZUS/

M. S. nie zmieniał miejsca zamieszkania.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 29 lutego 2016 r. do organu rentowego wpłynęło zaświadczenie wystawione przez Wspólnotę Mieszkaniową (...) wskazujące na fakt świadczenia pracy na rzecz ww. płatnika na podstawie umowy zlecenia w okresie od 1 marca 2015 r. do 31 stycznia 2016 r.

/zaświadczenie k.91/92 plik III akt ZUS/

W dniu 11 marca 2016 r. M. S. złożył wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalno – rentowego.

/wniosek k.81/82 plik III akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach sądowych oraz aktach rentowych dokumentów, a jedynie częściowo w oparciu o zeznania wnioskodawcy. Wskazać należy, że zeznania wnioskodawcy wskazujące, że nie otrzymywał on decyzji określających należną mu emeryturę okazały się niewiarygodne. Świadczy o tym przede wszystkim fakt, iż M. S. złożył odwołanie od decyzji określającej jego należność względem organu rentowego, a co istotne, od momentu przyznania mu prawa do renty w 2003 r., nie zmieniał miejsca zamieszkania. Trudno zatem założyć, że żadna z decyzji, określających wysokość należnego mu świadczenia emerytalnego, nigdy do niego nie dotarła. Nawet, gdyby zaś przyjąć, że wnioskodawca w 2014 r. faktycznie nie otrzymywał decyzji organu rentowego ustalających i określających wysokość należnych mu świadczeń, to musiał mieć on świadomość (o czym świadczą składane, po uzyskaniu renty, zaświadczenia o osiągniętych przychodach), że osiągnięcie przychodu wiąże się z koniecznością poinformowania o tym fakcie organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią przepisu **art. 95 ust. 1** ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 887 z późn. zm.) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis **art. 96 ust. 1 pkt 3** ustawy emerytalnej stanowi, że odrębne przepisy określają prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1242 z późn. zm.) osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego oraz do emerytury na podstawie odrębnych przepisów wypłaca się zależnie od jej wyboru:

1. przysługującą rentę powiększoną o połowę emerytury, albo
2. emeryturę powiększoną o połowę renty.

Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli osoba uprawniona osiąga przychód powodujący zawieszenie prawa do świadczeń lub zmniejszenie ich wysokości określony w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, niezależnie od wysokości tego przychodu.

Zgodnie z treścią **art. 138 ust 1** ustawy emerytalnej osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. W myśl ust 2 tego przepisu za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Stosownie do ust. 4 art.138 ustawy emerytalnej nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach - za okres dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 5.

Mając na względzie treść przytoczonych wyżej przepisów, Sąd uznał, iż M. S. wypłacone mu świadczenie pobrał nienależnie.

Nie ulega wątpliwości, że ubezpieczony od 1 kwietnia 2014 r. pobierał tzw. świadczenie zbiegowe, czyli emeryturę w zbiegu z rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Co jednak istotne od 1 marca 2015 r. do 31 stycznia 2016 r. M. S. świadczył na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej (...) pracę w oparciu o umowę zlecenia i osiągał z tego tytułu przychód. Niemniej jednak o fakcie podjęcia pracy zarobkowej oraz osiągnięcia przychodu M. S. nie poinformował organu rentowego, a stosowna informacja w tym zakresie wpłynęła do organu rentowego dopiero w dniu 29 lutego 2016 r. W ocenie Sądu wnioskodawca miał pełną świadomość, że podjęcie jakiegokolwiek formy aktywności zawodowej wiąże się z koniecznością poinformowania o tym fakcie organu rentowego. Świadczy o tym przede wszystkim zachowanie wnioskodawcy po przyznaniu mu prawa do renty, kiedy to wnioskodawca takie zaświadczenia składał. Podkreślić także należy, iż stosowne pouczenia zawarte były w treściach wydanych w stosunku do wnioskodawcy decyzjach określających należne mu świadczenia emerytalne. Co prawda M. S. podkreślał, że nie otrzymywał kierowanych do niego decyzji emerytalnych, ale jednocześnie nie potrafił jednoznacznie wyjaśnić co mogło być przyczyną takiego stanu rzeczy pomimo, iż nie zmieniał on adresu zamieszkania. Sąd pragnie także podkreślić, że fakt braku zapoznania się przez ubezpieczonego z treścią decyzji i zawartymi w niej pouczeniami, kierowanymi do adresata decyzji, i to bez uzasadnionej przyczyny, obciąża ubezpieczonego. W ocenie Sądu pouczenia zawarte w ww. decyzjach, informujące, że osoba osiągająca przychód i to bez względu na jego wysokość nie ma prawa do wypłaty tzw. świadczenia zbiegowego, czyli emerytury w zbiegu z rentą spełnia wymogi przewidziane w art. 138 ustawy emerytalnej. Pouczenie to jest jednoznaczne, logiczne, zrozumiałe, adekwatne do stanu faktycznego sprawy.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

S.B.